

Sampo Seppänen
8.9.2023

Valtiovarainministeriö
Viite: VN/9714/2023

Energiateollisuus ry:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle suurten konsernien vähimmäisveroa koskevaksi lainsäädännöksi

Energiateollisuus ry (ET) kiittää mahdollisuudesta lausua kyseiseen lakiluonnokseen ja toteaa asiasta seuraavaa:

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön neuvoston direktiivi (EU) 2022/2523 monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa. Esitetty verolainsäädäntö olisi Suomen nykyiseen verojärjestelmään verrattuna täysin uudenlaista.

Ehdotetusta verosäätelystä syntyy sen soveltamisalan piirissä oleville yrityksille merkittävä hallinnollinen raportointitaakkaa. Hallinnollisten kustannusten nousu suhteessa lainsäädännöstä arvioituihin verotuottoihin on hyvin korkea. Laki koskee myös puhtaasti Suomessa toimivia konserneja, joihin iso osa energiateollisuuden yrityksistä lukeutuu. Alan yritysten ylimääräisten hallinnollisten kulujen lisääminen energiamurroksen ja investointiaallon keskellä hankaloittaa tarvittavien ja kansallisesti tärkeiden investointien tekemistä. Kyseessä on kuitenkin jo hyväksytyin direktiivin kansallisesta toimeenpanosta ja direktiivin sallima liikkumavara on rajallinen.

Direktiivin kansallisessa toimeenpanossa tulee varmistaa, että yritysten verotaakka ei kasva tarpeettomasti. Jos kotimaisen täydennysvero otetaan käyttöön, verotuskäytännön myötä syntyvät raportointivelvollisuudet tulee rajoittaa minimiin, eikä veloitteet saa johtaa direktiivin vähimmäisveloitteita suurempaan hallinnolliseen taakkaan.

Vaikeasti hahmotettavan ja monitasoisen lainsäädännön voimaantulon aikataulu on hyvin nopea ja valmistautumisaikaa voidaan pitää yritysten näkökulmasta vähintäänkin haastavana. Toimijoille tulee tarjota selkeää ohjeistusta hyvissä ajoin jo ennen lainsäädännön voimaantuloa.

Esitetty verolainsäädäntö olisi myös kyseenalainen mankala-yhtiöiden osalta, jotka voivat joutua veron soveltamisen piiriin. Kyseiset yhtiöt toimivat omakustannushintaan perustuvalla ns. mankala-toimintamallilla, jossa yritys myy tuottamansa sähkön ja lämmön osakkailleen omakustannushintaan. Toimintamallissa yritysten tavoitteena ei ole tuottaa voittoa tai jakaa osinkoa ja omakustannushintaisesta energiasta tuleva hyöty verotetaan suomalaisten omistajien tasolla. Toimintamallilla on erittäin tärkeä rooli Suomen energiajärjestelmässä ja se kattaa merkittävän osan Suomen sähköntuotannosta.

Yrityksiin kohdentuvat lainsäädännön raportointivelvoitteet ja hallinnollinen taakka tulee siis minimoida. Kyseistä lainsäädäntöä ei ole järkevää soveltaa Suomessa toimiville suurille mankala-periaatteella toimiville yrityksille, jotka eivät lähtökohtaisesti tee verotettavaa tulosta. Jos edellytyksiä direktiivin toimeenpanon rajoissa tähän ei ole, niin tulee tarkastella ja löytää keinoja miten kyseisten yritysten hallinnollinen taakka ja kustannukset pidetään lain soveltamisen myötä mahdollisimman pieninä.

Lisätietoja: Sampo Seppänen, sampo.seppanen@energia.fi, 050 340 7716